

VOŽNJA IZVAN NASELJA

VOŽNJA IZVAN NASELJA

Obilježja prometa izvan naselja

Obilježja prometa

Vožnja izvan naselja odlikuje se učestalim promjenama dionica ceste, većim brzinama vožnje, većim brojem zavoja, naizmjeničnih i uzastopnih, cestovnih građevina (mostova, vijadukata, tunela i dr.), prijelazima ceste preko željezničke pruge, uzbrdicama i nizbrdicama i sl. Karakteriziraju je vožnja u kolonama i brojna pretjecanja.

Opasnosti

Koje opasnosti prijete u vožnji na cesti izvan naselja?

Najveća opasnost svakako proizlazi iz neprilagodene brzine vožnje ravnim dionicama ceste i širim kolnicima. Ravne dionice ceste potiču želju za pretjecanjem. Riskantna vožnja ostrim i nepreglednim zavojima često ima za posljedicu slijetanje vozila s ceste.

dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi ulijevo

Monotona vožnja duljim ravnim dionicama ceste ima za posljedicu umor te smanjenje koncentracije i pozornosti. Često zimi, na cestovnim građevinama dolazi do klizanja i zanošenja vozila, a u usjecima i zasjecima česti su odroni kamenja. Posebna opasnost postoji na prijelazima ceste preko željezničke pruge.

prestanak svih zabrana

Česte i duge vožnje u kolonama zahtijevaju dodatni napor i strpljenje. Struktura vozila vrlo je različita, a razmak između njih često nedostatan i opasan. Posebnu opasnost predstavljaju gužva, žurba i nervoza u sezoni godišnjih odmora i za vrijeme turističke sezone. Na

dionicama ceste kroz šumu ili polja prijeti opasnost od izlijetanja divljači i drugih životinja na cestu.

Vožnja prilagođenom brzinom

Vozač je dužan prilagoditi brzinu uvjetima vožnje, tako da vozilo može pravodobno zaustaviti pred svakom zaprekom, koju u konkretnim uvjetima može predvidjeti.

Vozač je dužan prilagoditi brzinu vožnje:

- vrsti ceste i stanju kolnika
- uvjetima vidljivosti i preglednosti
- vremenskim uvjetima
- gustoći i strukturi prometnog toka
- svojim sposobnostima i trenutačnom stanju
- vozilu kojim upravlja
- i drugim situacijama.

ograničenje brzine na cesti izvan naselja

Vožnja većom brzinom traži maksimalnu koncentraciju i dobru sposobnost procjene vlastite i brzine drugih vozila.

Vozač tijekom vožnje mora biti svjestan dopuštenih brzina za vožnju izvan naselja. Ograničenje brzine vezano je za vrstu ceste po kojoj se vozi. Stalno mora uočavati i percipirati prometne znakove ograničenja brzine na cesti i na pojedinoj dionici ceste. Uz sve to, vozač mora biti svjestan razine svojih sposobnosti i vještina, što je posebno važno za prilagodbu brzine vožnje stanju kolnika.

Vožnja velikom brzinom vodi do zanesenosti brzinom. To može značiti da vozač podcjenjuje brzinu vozila jer se navikao na određenu brzinu ili ima pogrešnu percepciju brzine. Suvremeno opremljena vozila su dosta tiha, što bitno utječe na doživljaj brzine. Zbog zanesenosti brzinom, vozač može pogrešno procijeniti put kočenja. Rizik da se vozač nađe izvan ceste ili da prouzroči prometnu nesreću najveći je kada on nakon dulje vožnje napusti autocestu ili cestu izvan naselja na raskrižju.

Prilagođena brzina

prestanak ograničenja brzine

Uključivanje i isključivanje iz prometa

O čemu vozač koji se vozilom uključuje u promet mora voditi računa?

Prije svega mora procijeniti kojom brzinom nailaze vozila cestom na koju se uključuje. Vozilo koje dolazi brzinom 90 km na sat, kreće se brzinom 25 m u sekundi i prelazi 150 m u pet do šest sekundi. Zbog

Vožnja izvan naselja

raskrižje s cestom s
prednošću prolaska

toga je potrebna dobra procjena udaljenosti i sigurnog trenutka uključivanja kako ne bi došlo do ometanja ili ugrožavanja vozila koje nailazi cestom na koju se uključuje.

Procjena brzine

Izbor trenutka uključivanja

raskrižje sa sporednom
cestom pod pravim kutom

Ako se tijekom uključivanja na cestu s prednošću prolaska približava vozilo koje ima uključen desni pokazivač smjera, treba pričekati s uključivanjem. Ukoliko pri tome ne smanjuje brzinu, može se pretpostaviti da je vozač zaboravio ili greškom dao pokazivač smjera. Ako je u trenutku skretanja to vozilo pretjecano, vozač koji se uključuje dužan je propustiti i vozila koja pretječu. Uključivanje je opasno i zato se treba uključiti nakon propuštanja svih vozila ili kada je to sigurno s obzirom na znakove, položaj i brzinu drugih vozila.

Uključivanje se obavlja lakše i sigurnije ako na cesti postoji traka za ubrzanje. Preko vozačkih zrcala pratite promet vozila koja dolaze!

spajanje sporedne ceste pod
oštrim kutom s desne strane

Isključivanje iz prometa

Kad se vozač vozilom isključuje iz prometa s glavne ceste na sporednu, ili na neku površinu, obvezno mora povećati oprez, pravodobno provjeriti preko vozačkih zrcala promet iza vozila i pravodobno najaviti svoju namjeru. Na brzinomjeru mora kontrolirati brzinu, jer može imati pogrešnu percepciju svoje brzine. Na cesti izvan naselja događaju se mnoge prometne nesreće nalijetanjem na vozilo koje na cesti usporava i skreće.

Razlozi takvim nesrećama mogu biti sljedeći:

- vozač vozila koje dolazi iza ne može procijeniti je li vozilo ispred zaustavljeno ili se kreće, pa koči prekasno;
- vozač vozila iza vozi preblizu i zaklanja pogled vozaču koji skreće ulijevo, a i vozaču koji namjerava pretjecati;
- motociklist koji dolazi iza pretječe vozilo koje skreće ulijevo;
- vozač koji skreće ulijevo naglo koči ili bez pokazivača skreće ulijevo, a vozilo iza to ne očekuje.

Često se događa i da vozač koji skreće ulijevo teže ili prekasno uočava vozilo koje dolazi iz suprotnog smjera, a osobito motociklista, ili pogrešno procjenjuje njegovu brzinu, što dovodi do prometne nesreće. Isključivanje skretanjem ulijevo je zato opasno i za vozače koji skreću, koji dolaze u susret i koji nailaze otraga.

Isključivanje se obavlja lakše i sigurnije ako na cesti postoji traka za skretanje ulijevo.

Razmak između vozila

Vozač je dužan držati potreban razmak kad se kreće iza drugog vozila, tako da ne ugrožava sigurnost prometa. Sigurnosno pravilo govori da na suhom kolniku vozač održava vremenski razmak dvije sekunde, ako to nije prometnim znakom određeno. Pri skliskom kolniku mora držati dvostruko veći razmak od vozila ispred.

Za izbjegavanje rizika od nalijetanja i ponašanje vozača vozila koje se kreće iza nekoga drugog vozila bitno je:

- pratiti znak stop-svjetla na vozilu ispred
- prepoznavanje razloga zbog kojeg vozilo ispred naglo koči.

Uzroci prometnih nesreća

dopuštena brzina na pojedinoj prometnoj traci

razmak između vozila

Vožnja na razmaku manjem od potrebnog povlači za sobom povećani rizik od nesreće. Smanjuje se preglednost ispred, a vozilo koje pretječe nema dovoljno prostora za ulazak između vozila. Ako se vozi po kiši, povećava se rizik od zapljuskivanja vjetrobranskog stakla i bitno se smanjuje vidljivost.

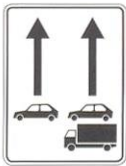
O čemu ovisi razmak vozila u nizu?

- Veličina razmaka vozila u nizu ovisi:
- o brzini vožnje
  - o vrsti i stanju ceste
  - o vrsti i stanju vozila
  - o uzbrdicama ili nizbrdicama
  - o pozornosti vozača
  - o razmaku koji drži vozač vozila iza.

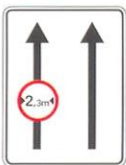
Određivanje potrebnog razmaka

Kako odrediti potreban razmak u vožnji?

U pravilu, potreban razmak u vožnji izvan naselja treba biti jednak najmanje duljini zaustavnog puta, uvećan za sigurnosni razmak pri zaustavljanju. Gledajući vremenski, potreban razmak treba iznositi dvije sekunde. Zašto? Primjerice, pri brzini 90 km/h vozilo u jednoj sekundi prođe put od 25 metara. To znači da bi razmak od vozila ispred trebao biti oko 50 metara, a ako se vozi brzinom preko 100 km/h, razmak se mora povećati.

prometna traka namijenjena određenoj vrsti vozila

Gledajući vremenski, razmak može biti i manji od jedne sekunde, ali vozač mora biti sposoban brzo reagirati. Takav razmak može biti samo:

- kada je promet gust i brzina manja od 50 km/h
- pri vožnji s povećanom pozornošću i ako nema potrebe za većim razmakom
- neposredno prije i poslije pretjecanja.

Ako vozač želi kontrolirati razmak, mora promatrati vozilo ispred. Kada ono svojim zadnjim krajem prođe pokraj neke markantne točke, primjerice smjerokaznog stupića, počinje brojati 21, 22. Ako poslije dvije sekunde prednji kraj njegovog vozila stigne do smjerokaznog stupića, onda vozi na potrebnom razmaku. Ako stigne prije nego izgovori 22, onda vozi preblizu vozilu ispred.

Vremenski razmak od dvije sekunde za mlade, nedovoljno vješte i neiskusne vozače nije dovoljan, pa ga je u nekim situacijama potrebno još povećati na tri sekunde, npr. ako vozač vozi po magli, po mokrom kolniku, vuče prikolicu, vozilo iza drži premali razmak, vozi iza motociklista, mopedista ili biciklista.

Vremenski razmak od četiri do pet sekundi mora se povećati kada:

- vozač vozi iza vozila koje prevozi opasne tvari
- vozač vozi iza biciklista, mopedista ili motociklista koji se neprijemljeno ponaša
- su na cesti zimski uvjeti.

Vožnja u koloni

Za vožnje na cestama izvan naselja kolone vozila se stvaraju u blizini većih gradova, na uzbrdicama, nizbrdicama, serpentinama i na pojedinim zavojitim dionicama ceste. Često se ljeti, kada je sezona godišnjih odmora, kolona vozila stvara na izlasku s autoceste, pri čekanju na prelazak državne granice, na dionicama ceste na kojoj se izvode radovi, u slučaju prometne nesreće na cesti i sl.

Koje su opasnosti moguće pri vožnji u koloni?

Vožnja na nedovoljnom razmaku između vozila povećava opasnost od nalijetanja na vozilo u koloni. Monotonija vožnje, slabljenje pozornosti i vožnja iza teretnog automobila koji vozi sporo uzrokuju umor. Pretjecanje, brza vožnja i "ubacivanje u kolonu" također izaziva opasnost, posebno vožnja u koloni u uvjetima smanjene vidljivosti.

Kako se treba ponašati pri vožnji u koloni vozila?

Vožnja u koloni zahtijeva posebno ponašanje. Za sigurnu vožnju u koloni bitno je da se sva vozila kreću približno jednakim brzinama jer su brzine i postupci vozača u koloni međusobno uvjetovani. Treba držati potreban razmak vodeći pritom računa da se vozači iza ne navode na pretjecanje i usmjeriti pogled što dalje na vozila ispred. Razmak treba biti najmanje dvije sekunde, odnosno onoliko koliko iznosi duljina zaustavnog puta vozila u odnosu na brzinu vožnje i uvjete na cesti. Moraju se promatrati stop-svjetla na vozilima jer ona daju informaciju kada treba smanjiti brzinu vožnje. Na taj način se izbjegava naglo kočenje.

Vozač ne smije bez opravdanih razloga voziti tako sporo da bitno usporava prometni tok ili ugrožava druge sudionike u prometu. Kada se iza vozila koje se kreće brzinom manjom od najveće dopuštene brzine na cesti ili dijelu ceste po kojoj se kreće ili nižom od brzine prometnog toka vozila u prometu na tom dijelu ceste, stvori kolona vozila koja ga ne mogu sigurno preteći, vozilo se mora na prvom pogodnom mjestu isključiti iz prometa i propustiti kolonu vozila iza sebe.

Kolona vozila

Opasnosti pri vožnji u koloni

Ponašanje pri vožnji u koloni

Vožnja izvan naselja

nailazak na kolonu vozila nakon jednoga kilometra

Ponašanje pri vožnji u usporednim kolonama

ugibalište za zaustavljanje vozila u nuždi

Vožnja u koloni zahtijeva od vozača smirenost i povećanu pozornost.

Ako su otežani uvjeti vožnje, primjerice zbog kiše, magle, snijega i dr., treba najmanje dvostruko povećati razmak.

Često pri vožnji u koloni dolazi do zastoja. Ako se kolona zaustavi, treba vozilo pomaknuti što bliže desnom rubu kolnika i isključiti motor.

Vozač ne smije pretjecati niti obilaziti kolonu vozila.

Pri vožnji cestom na kojoj postoje najmanje dvije prometne trake namijenjene za promet vozila u istom smjeru, vozač mora voditi računa o kretanju kolona vozila kako ih svojom vožnjom ne bi ugrožavao.

Na cestama s više prometnih traka za kretanje u jednom smjeru ili na autocestama, za velikih gužvi stvaraju se usporedne kolone. Kako se u takvim uvjetima ponašati?

Potrebno je suzdržati se od pretjecanja vozila u svojoj koloni i prelaska iz jedne u drugu kolonu.

Ako na cesti jedna prometna traka završava i promet se preusmjeruje na samo jednu prometnu traku, mora se odvijati po sljedećim načelima:

- u prometnoj traci koja završava, vozila koja su se kretala njome trebaju propustiti vozila u koloni koja nastavlja vožnju, odnosno vozila u prometnoj traci koja ne završava
- kolona koja mijenja prometnu traku propušta vozila iz kolone koja nastavlja kretanje bez ograničenja
- vozila koja mijenjaju prometnu traku ne smiju ometati vozila u koloni u koju se uključuju.

Radi bolje protočnosti prometa, vozila koja voze prometnom trakom koja ne završava, trebala bi omogućiti uključivanje vozila iz trake koja završava.

Kako se ponašati prema prometnom znaku?

Znak najavljuje da se ispred, na određenom razmaku (označenom na dopunskoj ploči) promet usmjerava na jednu prometnu traku.

Bez obzira na traku kojom vozi, vozač mora smanjiti brzinu vožnje i povećati pozornost. Istodobno se mora pripremiti za preusmjerenje prometa iz trake koja završava.

zatvaranje prometne trake

otvaranje prometne trake

Pretjecanje i obilaženje

Pretjecanje

Pretjecanje je jedna od najopasnijih i najsloženijih radnji vozilom u prometu na cesti. I najmanje pogreške pri pretjecanju mogu dovesti do teških prometnih nesreća, što praksa i potvrđuje.

Zašto je pretjecanje jedna od najopasnijih radnji?

Zato što:

- vozač često ignorira opasnost
- obavlja se velikim brzinama vožnje
- vozilom se prelazi na prometnu traku za kretanje vozila iz suprotnog smjera
- teško je procijeniti pravi trenutak za pretjecanje
- teško je procijeniti brzinu vozila koje dolazi iz suprotnog smjera
- teško je procijeniti duljinu puta pretjecanja
- moguća je pogrešna procjena razlike u brzini vozila koje pretječe i kojeg se pretječe
- teško je predvidjeti kako će postupiti vozač kojeg se pretječe
- moguća je pogrešna procjena duljine preglednosti za pretjecanje
- moguća je pogrešna procjena prostora za povratak nakon pretjecanja
- moguć je premali bočni razmak
- ne poštuje se zabrana pretjecanja.

Vozač smije pretjecati:

- na cesti gdje nema prometnog znaka koji to zabranjuje
- na mjestima gdje prometni uvjeti to dopuštaju, odnosno gdje postoji potrebna preglednost, širina cesta i dovoljna vidljivost
- ako svojim postupkom ne ometa i ne ugrožava vozilo koje pretječe ili koje dolazi iz suprotnog smjera.

Pretjecanje - opasna radnja vozilom

zabrana pretjecanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice i mopeda

zabrana pretjecanja za teretne automobile

prestanak zabrane pretjecanja svih motornih vozila osim mopeda

prestanak zabrane
pretjecanja za teretne
automobile

Postupanje pri namjeri pretjecanja

Kako postupiti kada se namjerava pretjecati?

Pri planiranju pretjecanja mora se procijeniti i utvrditi:

- je li pretjecanje dopušteno
- postoji li dovoljna preglednost i dovoljno prostora za pretjecanje
- kolika je duljina preglednosti ceste
- kolika je potrebna duljina puta pretjecanja
- kojom brzinom vozi vozilo ispred
- može li se dovoljno ubrzati
- kolikom brzinom se može pretjecati
- ugrožavaju li se vozila iz suprotnog smjera
- što se dobiva pretjecanjem.

Duljina puta pretjecanja

Brzina vožnje

O čemu ovisi duljina puta pretjecanja?

Duljina puta pretjecanja ovisi:

- o brzini vožnje kojom se pretječe (veća brzina, kraći put)
- o razlici brzina vozila koje pretječe i kojeg se pretječe; što je razlika veća, put pretjecanja će biti kraći i kraće vrijeme potrebno za pretjecanje. Sigurnosno pravilo govori da razlika u brzini mora biti najmanje 20 km na sat
- o duljini vozila koje pretječe i duljini vozila kojeg se pretječe.

Vrijeme potrebno za pretjecanje pri razlikama u brzini 20 km na sat iznosi 10 sekundi. Brzinom 90 km na sat prijeđe se 25 m u sekundi ($90/3,6$), a za 10 sekundi 250 m, koliko iznosi put pretjecanja. Brzinom 110 km na sat prijeđe se 31 m u sekundi ($110/3,6$), a za 10 sekundi 310 m, koliko iznosi put pretjecanja. Ako se pretječe s razlikom u brzini 20 km na sat, može se primijeniti sigurnosno pravilo za izračun puta pretjecanja, na način da se brzina pomnoži s tri (brzina pretjecanja $\times 3$).

Bočni razmak pri pretjecanju

Bočni razmak pri pretjecanju određuje se prema:

- brzini vozila koje pretječe
- vrsti vozila koje se pretječe
- stanju vozila i njihovoj opterećenosti.

Što je veća brzina i što je vozilo nestabilnije, to mora biti veći bočni razmak. Sigurnosno pravilo govori da treba biti najmanje jedan metar, a kada se pretječu vozila s dva kotača, najmanje 1,5 m.

Vozač je dužan ponovno zauzeti položaj u desnoj prometnoj traci nakon pretjecanja čim to bude moguće učiniti:

- bez ometanja ili ugrožavanja vozila koje se pretječe
- kada se vozilo koje se pretječe vidi u unutarnjem zrcalu.

Kako treba postupiti vozač vozila kada ga drugo vozilo pretječe?

Vozač kojemu je dan znak za pretjecanje s njegove lijeve strane:

- dužan je pomaknuti svoje vozilo k desnom rubu kolnika
- ne smije povećavati brzinu kretanja svojeg vozila dok ga drugo vozilo pretječe.

Postupak vozača vozila koje pretječe drugo vozilo

Ako zbog nedovoljne širine kolnika ili njegova stanja nije moguće pretjecati bez ugrožavanja sigurnosti prometa, vozač vozila koje se kreću sporije nego vozila koja se kreću neposredno iza njega dužan je pomaknuti svoje vozilo što više udesno, a ako to nije dovoljno, čim mu to bude moguće, zaustaviti vozilo na prikladnom mjestu da bi propustio brža vozila.

Kako se obavlja pretjecanje?

Kada se vozač uvjerio da je pretjecanje sigurno i odlučio pretjecati, mora:

- gledati daleko ispred i procijeniti brzinu
- uključiti lijevi pokazivač smjera
- pomaknuti se vozilom u lijevu stranu i gledati ispred
- provjeriti da vozilo ispred ne namjerava pretjecati ili skretati ulijevo
- prema potrebi, upozoriti vozača vozila ispred o namjeri pretjecanja
- u nižem stupnju prijenosa povećati brzinu i prestrojiti se na lijevu prometnu traku
- ubrzati vozilo i promijeniti u viši stupanj prijenosa kada se nađe usporedno s vozilom koje pretječe, vodeći računa o brzini
- paziti na pravilan bočni razmak i na vozila iz suprotnog smjera
- kada na unutarnjem zrcalu ugleda vozilo koje pretječe, u blagom luku se mora vratiti u desnu prometnu traku
- pri povratku isključiti lijevi pokazivač smjera (desni nije obvezno uključivati osim ako to uvjeti sigurnosti nalažu).

Postupak pretjecanja

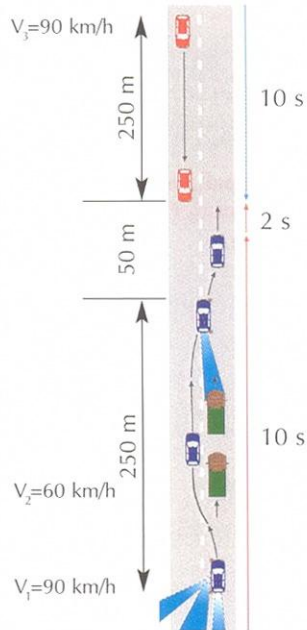
Ako se u međuvremenu tijekom pretjecanja pojavi vozilo iz suprotnog smjera ili ako se pogrešno procijeni potrebna duljina puta pretjecanja ili trenutak pretjecanja, treba odustati od pretjecanja, uključiti desni pokazivač smjera i vratiti se iza vozila koje

se namjeravalo pretjecati i strpljivo čekati sigurnu priliku. U protivnom, vozači vozila koji dolaze iz suprotnog smjera u takvim situacijama prisiljeni su na naglo kočenje ili izbjegavanje nalijetanja na vozilo, što vrlo često za posljedicu ima slijetanje vozilom s ceste ili sudar s vozilom koje pretječe. Posebno velik rizik predstavlja pre-

Ponašanje ako nailazi vozilo iz suprotnog smjera

Vožnja izvan naselja

tjecanje dugih vozila i vozila s nadgrađem, jer zaklanjaju pogled, ograničuju preglednost, smanjen je bočni razmak, povećava se vrijeme i put pretjecanja. Zato vozač treba pretjecati samo ako je uvjeren da to može sigurno obaviti.

Dakle, put pretjecanja traje 10 sekundi i ako se tomu doda čimbenik sigurnosti od dvije sekunde, onda je to 12 sekundi. Ne treba zabraviti da vozilu iz suprotnog smjera do trenutka mimoilaženja treba također 10 sekundi, što sve ukupno iznosi 22 sekunde, a to je u biti duljina preglednosti potrebna za pretjecanje.

Obilježnje

U prometu na cesti izvan naselja vozač ponekad nailazi na zaustavljeno vozilo na kolniku ili na dijelu kolnika. Razlog zaustavljanja može biti neispravnost vozila ili drugo. Takva vozila, pogotovo ako nisu propisno zaustavljena i obilježena, predstavljaju opasnost za vozače. Posebnu opasnost predstavljaju zaustavljena vozila u nepreglednom zavoju ili neposredno iza takvog zavoja, na prijevoju ili neposredno iza prijevoja ceste. Zato uvijek treba računati na takvu mogućnost.

Zaustavljanje, okretanje i vožnja unatrag

Zaustavljanje vozila

U prometu na cesti izvan naselja vozač se ne smije zaustaviti na mjestima gdje bi položajem svojeg vozila ugrožavao, ometao ili onemogućavao normalno odvijanje prometa drugih vozila.

Pri zaustavljanju, odnosno isključivanju vozila iz prometa, treba paziti na vozila koja voze iza. Ako vozač mora zaustaviti vozilo na cesti izvan naselja zbog kvara ili nekoga drugog opravdanog razloga, treba nastojati vozilo maknuti s kolnika. Ako to nije moguće, treba primaknuti vozilo što bliže desnom rubu ceste (paziti na uvjete na bankini), propisno osigurati vozilo i obilježiti ga sigurnosnim trokutom postavljajući ga najmanje 100 metara iza vozila.

Okretanje vozila i vožnja unatrag

Okretanje vozila na cesti izvan naselja, kao i vožnja unatrag, obavlja se isključivo na preglednom dijelu ceste, bez ugrožavanja ili ometanja drugih sudionika.

zabrana zaustavljanja i parkiranja

zabrana parkiranja

Voziti unatrag vozač mora samo onom stranom kolnika kojom je do tada vozio naprijed. Pritom mora obvezno uključiti sve pokazivače smjera. Vozač ne smije voziti unatrag na brzim cestama, na prijelazima ceste preko željezničke pruge, na nepreglednim prijevajima, zavojima, kao i na mjestima gdje bi to ometalo normalno odvijanje prometa. Te radnje na cesti izvan naselja treba obavljati samo u iznimnim situacijama, ali voditi računa o brzinama vozila koja mogu naići.

Vožnja unatrag

Vožnja zavojima

Na dovoljnoj udaljenosti, pravodobno, a prije ulaska u zavoj vozač mora smanjiti brzinu. Koliko treba smanjiti brzinu vožnje? To ovisi:

- o polumjeru zavoja i poprečnom nagibu kolnika
- o brzini vožnje
- o preglednosti
- o vrsti i stanju guma
- o vrsti i stanju kolnika.

Kako voziti zavojem udesno?

Vozi se sredinom prometne trake. Približavajući se zavoju treba prilagoditi brzinu, utvrditi nailazi li vozilo iz suprotnog smjera (ako je to zbog preglednosti zavoja moguće), pomaknuti vozilo ulijevo, ali samo do središnje pune crte.

Brzinu treba održavati nepromijenjenom. U trenutku ulaska u zavoj treba pomaknuti vozilo prema unutarnjem rubu zavoja. Ne smije se kočiti u zavoju, niti pritiskati papučicu spojke. Od polovice zavoja treba postupno povećavati brzinu. Po izlasku iz zavoja treba zauzeti položaj vozilom u sredini prometne trake.

zavoj udesno

Kako voziti zavojem ulijevo?

Vozi se sredinom prometne trake. Približavajući se zavoju treba prilagoditi brzinu, utvrditi nailazi li vozilo iz suprotnog smjera (ako je to zbog preglednosti zavoja moguće), pomaknuti vozilo udesno do desnog ruba kolnika, brzinu održavati nepromijenjenom. U trenutku ulaska u zavoj treba pomaknuti vozilo prema središnjoj uzdužnoj punoj crti, ali ne preko nje, očekivati vozilo iz suprotnog smjera i biti spreman na odmicanje k sredini prometne trake. Ne smije se kočiti u zavoju, ni pritiskati papučicu spojke. Od polovice zavoja postupno treba povećavati brzinu. Po izlasku iz zavoja treba zauzeti položaj vozilom u sredini prometne trake.

zavoj ulijevo

dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi udesno

U lijevom zavoju ne smije se prelaziti na prometnu traku za vozila iz suprotnog smjera - ne sjeći zavoj. Mimoilaženje s dužim vozilom ili prelazak vozila iz suprotnog smjera na desnu stranu, stalna je opasnost.

Vožnja dvostrukim zavojem ili u više uzastopnih zavoja

Kroz dvostruki zavoj ili u više uzastopnih zavoja vozi se sličnom tehnikom. Upravljačem treba rukovati umjereno, sinkronizirano i nikada naglo. Ako treba korigirati brzinu vožnje treba to činiti na ravnim dijelovima između zavoja (kada na vozilo ne djeluje centrifugalna sila).

Vožnja na uzdužnom nagibu

Vožnja po uzdužnom nagibu podrazumijeva vožnju po uzbrdici i vožnju po nizbrdici.

opasna uzbrdica (uspon)

Kako postupiti u vožnji po uzbrdici?

Vožnjom po uzbrdici mnogo se više opterećuje motor nego po ravnoj cesti. Ako je način vožnje pogrešan, motor se može brzo pregrijati. Stoga treba pravodobno stupanj prijenosa i pritisak na gas prilagoditi uzbrdici i njenoj duljini. Pri duljoj dionici vožnje po uzbrdici mora se održavati potreban razmak između vozila. Vrlo često će se ispred na uzbrdici naći teretni automobil ili tegljač, tj. teretni automobil koji zbog teškog tereta i velikog otpora sporo vozi uzbrdicom. Vožnja u tim uvjetima postaje neujednačena i neekonomična. Stvara se kolona vozila s manjim međusobnim razmakom zbog čega je i preglednost smanjena.

obilazan smjer za određene vrste vozila

Vozač teretnog automobila mora bi u takvim prilikama na prvom pogodnom mjestu zaustaviti vozilo i omogućiti da vozila iza njega normalno nastave vožnju. Radi bržeg i sigurnijeg odvijanja prometa, na uzbrdicama se gradi prometna traka za spora vozila, tj. za vozila koja voze brzinom manjom od 40 km na sat.

Vozila koja voze lijevom prometnom trakom ne smiju voziti brzinom manjom od one naznačene na znaku. Ako vozač na uzbrdici ne može voziti većom brzinom, treba se prestrojiti u prometnu traku za spora vozila i omogućiti prolazak bržim vozilima.

Na kraju uzbrdice, spora vozila koja su do tada vozila njome, moraju se na siguran način vratiti u lijevu prometnu traku.

Kako treba postupati u vožnji po nizbrdici?

Vožnja po nizbrdici je mnogo opasnija od vožnje uzbrdicom. Ubrzavanje vozila zahtijeva stalno kočenje. Ne preporučuje se dulje kočenje nožnom kočnicom jer se kočnica prekomjerno zagrijava, a tim učinak kočenja opada. Na nizbrdici treba kočiti motorom, pravodobno promijeniti u niži stupanj prijenosa, ovisno o nagibu i duljini nizbrdice.

opasna nizbrdica

Spora, teško natovarena vozila moraju voziti trakom za spora vozila, ako postoji, a na kraju te trake, na siguran se način uključiti u zajednički tok vozila.

telefon

benzinska postaja

pitka voda

planinarski dom

vatrogasni aparat

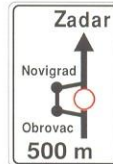
vozilo za pomoć
na cesti

radionica za
popravak vozila

radiopostaja

predznak
obilazak

putokaz za obilazak

predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakama

